

deze reserves en voorzieningen en een specificatie van de mutaties in de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de respectievelijke bijlagen.

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve	28.068	24.268	24.268	24.268	24.268
Bestemmingsreserves	78.555	87.753	88.960	88.542	87.419
Totaal reserves	106.623	112.021	113.228	112.810	111.687
Algemene voorzieningen	25.864	26.783	27.581	27.787	28.991
Voorzieningen grondexploitatie	10.598	10.810	11.026	11.247	11.471
Totaal voorzieningen	36.462	37.593	38.607	39.033	40.462
Totaal	143.085	149.614	151.835	151.843	152.149

4.5.4 EMU-saldo

In onderstaande tabel is het EMU-saldo meerjarig berekend.

Berekening EMU- saldo (bedragen x € 1.000)	2024, volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2025	2026	2027	2028
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.710	6.121	2.489	499	537
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	18.741	44.144	26.965	20.497	886
3 Mutatie voorzieningen	-2.211	919	798	206	1.204
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	7.589	3.875	3.951	-6.079	-2.255
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-23.830	-40.979	-27.630	-13.714	3.109

(Totstandkoming berekening: 1 - 2 + 3 - 4 - 5 = EMU saldo)

Toelichting op het EMU-saldo

Gemeenten mogen een gemaximeerd aandeel hebben in het totale EMU-tekort van de Nederlandse overheid. In 2016 is afgesproken om voor de komende jaren de EMU-tekortruimte niet nader te verdelen over gemeentes, provincies en waterschappen. Hierdoor zijn er geen individuele referentieswaardes; een doorvertaling van de norm naar afzonderlijke gemeenten. Het EMU-saldo is voor bijna alle jaren negatief. De oorzaak van het negatieve EMU-saldo komt voornamelijk door nieuwe/hogere investeringen. Dit vertaalt zich dan ook in een oplopende schuldpositie. Onze financiële maatregelen zijn erop gericht om de schuldpositie en het uitgavenpatroon vanaf 2025 te doen dalen, zodat de financiële positie verder versterkt kan worden. Het negatieve EMU-saldo heeft verder geen nadelige/beperkende gevolgen voor de begroting.